РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
Државен завод за индустриска сопственост
Бр. 01-330/1
15 -03- 2021 20__ год.
СКОПЈЕ

НОВ ТЕКСТ

И З В Е Ш Т А Ј

ЗА РАБОТАТА НА

ДРЖАВНИОТ ЗАВОД ЗА ИНДУСТРИСКА СОПСТВЕНОСТ

ЗА 2020 година

Март, 2021 година

I. СТАТИСТИКА

ПАТЕНТИ

Патентни пријави во 2020 година

Година	Домашни	Странски, национална фаза			Вк. Пред ДЗИС	Издададени решенија за признавање на правото за патент
		ДСП[1]	ЕПЗ [2] проши.	Пред ДЗИС		
	1	2	3	4	5= 1+4	6
2020	44	9	982	991	1035	1077

Во Државниот завод за индустриска сопственост на Република Северна Македонија во текот на 2020 година поднесени се 1035 патентни пријави од кои 44 пријави се национални пријави, 9 пријави се преку ДСП и 982 се европски патенти (патенти кои ги признал ЕПЗ). Бројот на поднесените патентни пријави во 2020 година намален е за 5,8%. Намалувањето на бројот на поднесените патентни пријави во 2020 година се должи на намалувањето за регистрирање на Euro PCT пријавите и тоа од 807 патенти во 2019 година на 709 патенти во 2020 година. Од вкупниот број на европските патенти, 273 пријави се EPO пријави (27.8%) додека останатите 709 се Euro PCT пријави (72,2%).

Во текот на 2020 година, пред Државниот завод за индустриска сопственост на Република Северна Македонија, поднесени се вкупно 44 пријави, од кои 43 пријави се од домашни подносители/иноватори и само една пријава е од странски подносител/иноватор.

Во текот на 2020 година во Република Македонија, бројот на домашните патентни пријави е намален за пет пријави во однос на предходната година, и тоа од 48 пријави во 2019 година на 43 пријави во 2020 година. Доколку го споредуваме процентот на домашните пријави со вкупниот број на поднесени пријави во 2020 година со 2019 година, тогаш тој сооднос е намален, и тоа од 4.5% на само 4.1%, колку што изнесува процентот на домашни патентни пријави од вкупниот број на поднесени пријави во 2020.

Оваа промена се одрази и врз структурата на поднесените патентни пријави по извори во 2020, така што, споредено со 2019 година, остварено е намалување на учеството и на странските патентни пријави за 5,8%, а соодветно со тоа се променува и структурата по земји од кои потекнуваат пријавите. Во однос на минатата години, во 2020 година зголемен е бројот на пријави кои се поднесени од Америка (од 31,1% на 34,5%), Велика Британија (од 6,3% на 7,9%), Швајцарија (од 5,2% на 6,7%) и Италија (од 4,4% на 5,7%), додека е намален бројот на пријави кои се поднесени од Германија (од 11,8% на 8,2 %).

[1] ДСП - Договор за соработка во областа на патентите

[2] ЕПЗ - Европски патентен завод

Патентни пријави по извори во 2020 година

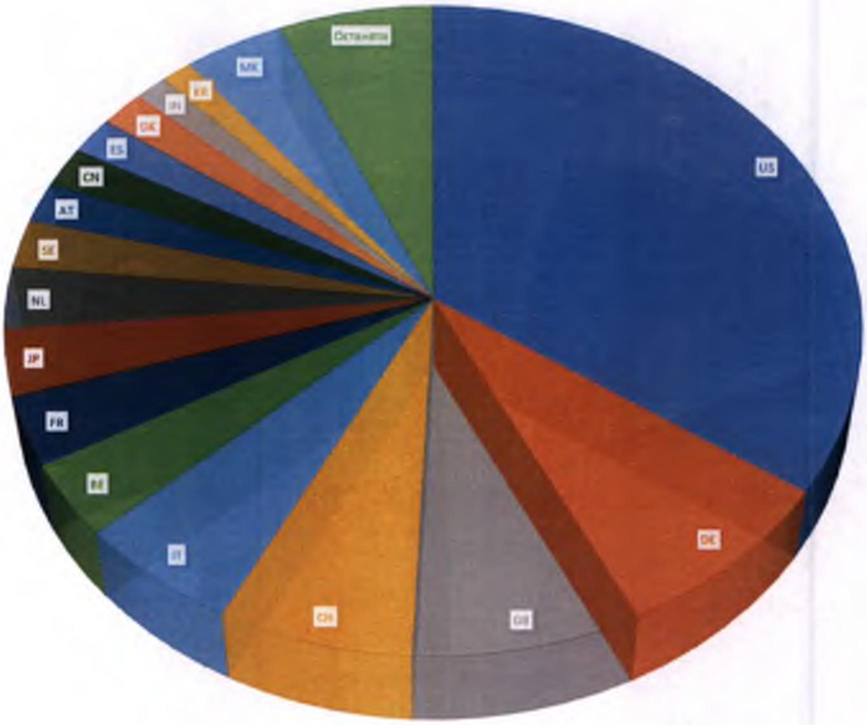

Земји	Број на пријави	%
US	358	34.5
DE	85	8.2
GB	82	7.9
CH	70	6.7
IT	59	5.7
BE	38	3.6
FR	35	3.4
JP	34	3.3
NL	32	3.1
SE	25	2.4
AT	21	2
CN	21	2
ES	19	1.8
DK	19	1.8
IN	14	1.4
KR	13	1.3
MK	43	4.1
Останати	67	6.8

Поднесените пријави за патенти според Меѓународната класификација на патенти (МКП) во 2020 година

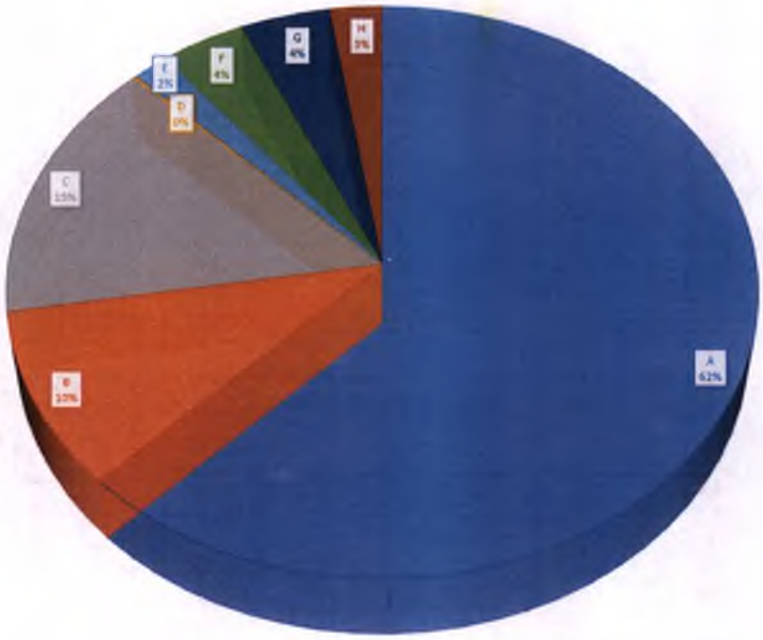

МКП класификација	Број на пријави	%
A	646	62,4
B	103	10
C	155	15
D	2	0,2
E	17	1.6
F	42	4
G	44	4,2
H	26	2.6

Структурата на поднесените пријави за патенти според МКП е со најголемо учество на секцијата А (тековни животни потреби) со 62.4 % и секцијата С (хемија, металургија) со 14.9%, што укажува дека интересот за заштита е поврзан со структурата на производните капацитети во Република Северна Македонија.

Останати статистички информации за патенти

Покрај ова, во текот на 2020 година Државниот завод за индустриска сопственост извршил и други активности од доменот на патентите: зголемен е бројот на издадени решенија за признавање на патент во споредба со претходната година, кој изнесува вкупно 1077 решенија за признавање на патент. Исто така, во споредба со претходната година решени се повеќе барања за пребарување во базите на податоци за патенти, кој број изнесува 55 барања. Во текот на 2020 година издадени се и вкупно 89 решенија за промени во регистрите, како што се промени на име, адреса или застапник на подносителот/носителот, пренос на право или спојување на фирма.

ПРИЈАВИ НА ТРГОВСКИ МАРКИ ВО 2020 ГОДИНА

Година	Домашни	Странски пријави				Вкупно по Мадрид. Договор/ протокол	Вкупно странски	Вкупно пријави	Издадени решенија
		Пред ДЗИС	По Мадридски аранжман						
			Нови	Терит. пр	Прод. на еф.				
	1	2	3	4	5	6=3+4+5	7=6+2	8=7+1	9
2020	813	472	2298	403	4052	6753	7225	8038	1157

Во текот на 2020 година, во Државниот завод за индустриска сопственост на Република Северна Македонија, се пристигнати вкупно (1+2+3+4) 3986 пријави, од кои 68% според Мадридски пртокол, а останатите се поднесени до Државниот завод за индустриска сопственост. Во структурата на вкупниот број пријави 80% се од странство. Во 2020 година, се пристигнати вкупно 3986 пријави за трговски марки што претставува намалување од 10 % во однос на претходната година.

Пред Државниот завод за индустриска сопственост во текот на 2020 година, поднесени се вкупно (1+2) 1285 пријави со што нивниот број е намален за 186 пријави или 13%, во однос на минатата година. Од вкупниот број поднесени пријави 813 се од домашни подносители, што е намалување за 6,6% во споредба со претходната година, додека намалувањето кај пријавите од странски подносители , во вкупен број 472 пријави е значително поголемо и изнесува 21% .

Според Мадридскиот аранжман, во текот на 2020 година, се поднесени вкупно (3+4) 2701 пријави за трговски марки, од кои 2298 се нови пријави и 403 територијални проширувања. Бројот на пријави според овој аранжман бележи намалување од 264 пријави или 9%, а во тие рамки нешто поголемо е намалувањето на на новите пријави од 10% во однос на намалуваето кај територијалните проширувања кое е 3%.

Пријави на трговски марки поднесени во ДЗИС

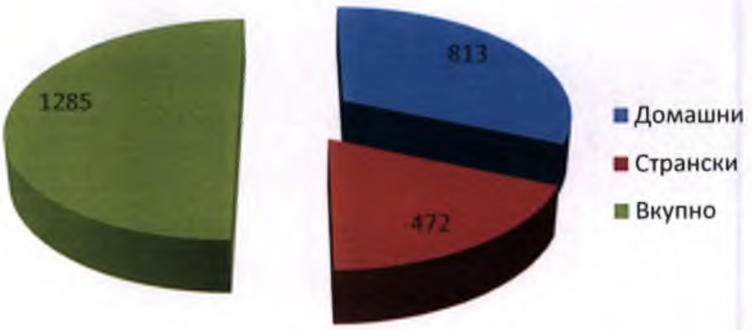

Година	Домашни	Странски	Вкупно
2020	813	472	1285

Бројот на поднесените пријави за трговски марки во 2020 година, изнесува 1285 и бележи намалување за близу 13%, во однос на претходната година. Во тие рамки во 2020 година паралелно се намалува бројот како на домашните така и на странските пријави за трговски марки поднесени пред. Заводот, при што се забележува многу поголем интензитет на намалување на бројот на странските пријави кој изнесува 21% во однос на претходната година..

Пријави на трговски марки според Ничанската класификација во 2020

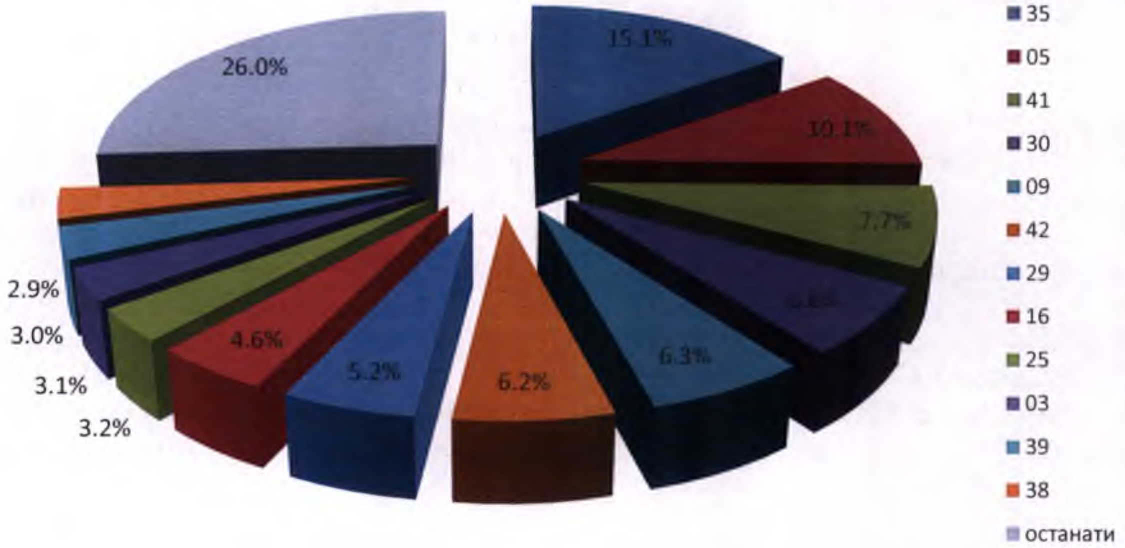

Класа	Број	%
35	423	15,1
5	279	10,1
41	216	7,7
30	184	6,6
9	177	6,3
42	171	6,2
29	143	5,2
16	125	4,6
25	90	3,2
3	88	3,1
39	85	3,0
38	83	2,9
останати	724	26,0

Од сите пристигнати пријави по класи во 2020 година, согласно Меѓународната класификација на производи и услуги,може да се забележи дека на првите пет места се задржуваат истите класи од

минатата година, односно продолжува трендот на најголема застапеност на пет класи 35, 05, 41 , 30 и 09, и тоа по истиот редослед како и претходната година. Оваа година зголемен е бројот на пријави во класа 29 и 42 а се забележува тренд на намалување кај побараната заштита во класите 32 и 38..Може да се заклучи дека најзначајно е учеството на пријавите што се поврзани со трговија, производсво на фармацевтски и производи за медицинска употреба, како и на производството или подготовката на прехранбени производи, со оглед на тоа што Република Северна Македонија има развиена фармацевтска и прехранбена индустрија.

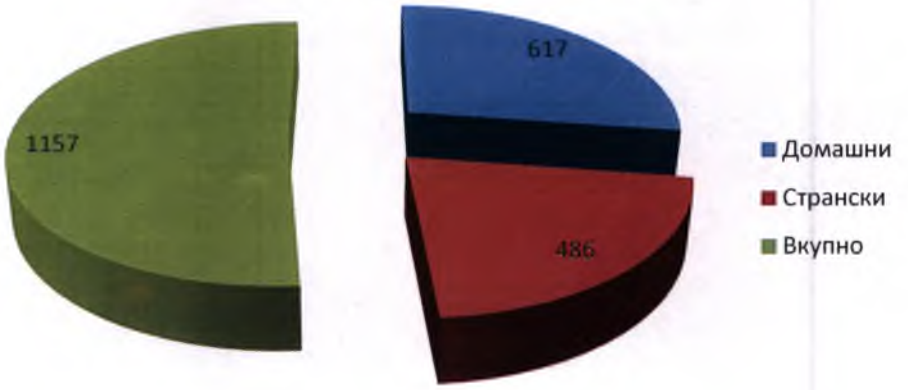

Година	Домашни	Странски
2020	617	486

Во 2020 година, издадени се 1157 решенија за признавање на право на трговска марка, што претставува зголемување од 5,6% во однос на издадените решенија во претходната година. Во рамките на вкупно издадените решенија во 2020 година, поголемо е учеството на издадените решенија на домашни лица, 617 во однос на издадените решенија, 486 на странски лица.

Меѓународно регистрирани трговски марки од Република Северна Македонија

Во 2020 година меѓународно се регистрирани 28 трговски марки што значи има блага тенденција на опаѓање, во однос на претходната година (30). Покрај ваквите движења остварени во 2020година, постои простор состојбата со меѓународно регистрираните македонски трговски марки да се подобри, затоа треба што повеќе да се укажува на фактот дека македонските фирми сé уште го немаат сфатено значењето на меѓународната заштита на трговските марки и фактот дека користењето на Мадридскиот систем дава погодности (пониска цена, една пријава за повеќе држави и сл.), во однос на пријавувањето по земји.

Останати статистички информации за трговските марки

Во текот на 2020 година, Државниот завод за индустриска сопственост изврши и други активности од доменот на трговските марки.

Во текот на 2020година издадени се вкупно 2707 решенија за промени во регистрите, односно издадени се: 1425 решенија за продолжување на важењето на трговските марки, 1282 решенија за промени во регистрите. Иако има намалување во вкупниот број на решенија за промени и продолжувања во регистрите на трговските марки во однос на претходната година од 12%, со оглед на тоа што бројот на поднесени барања за промени и продолжувања во 2020 година кој изнесува 1931 и е помал од донесените решенија во истата година создава услови истите континуирано да се работат без застој. Во рамки на вкупно донесените решенија за промени во регистрите, 37 решенија се за спојување на фирма, 246 решенија за пренос на право, 798 решенија за промена на застапник и име и адреса.

Исто така направени се 1396 известување за утврдување на датум на поднесување на пријавата, 1209 задолжувања за плаќање трошоци за објава на пријава на трговска марка,1146 задолжувања за плаќање трошоци и такси за решенија за трговски марки, 98 решенија за отфрлање, престанок на важење и одбивање на трговски марки.

Во 2020 решени се 97 приговори по пријави за трговски марки што претставува позитивно движење во однос на големиот број приговори, што се провлекуваше од претходниот период, особено ако сеземе во предвид бројот на поднесени приговори во годината кој изнесува 44.

Заводот издаде 245 потврди и изводи за пријавени и регистрирани трговски марки и 117решерши, 545 исправи.

Во рамките на соработката со другите институции во спроведувањето на правата од индустриска сопственост, судови, обвинителства, инспекторати, министерства,Заводот подготви 23 информации за состојбата со регистрирани или пријавени трговски марки пред Заводот, заради понатамошно постапување.

ИНДУСТРИСКИ ДИЗАЈН

Пријави на индустриски дизајн во 2020 година

Година	Домашни	Странски пријави		Вкупно странски	Вкупно пријави	Издадени решенија
		Пред ДЗИС	По Хашки договор			
	1	2	3	4=2+3	5=4+1	6
2020	21	5	249	254	270	31

Во текот на 2020 година до Државниот завод за индустриска сопственост биле поднесени 270 пријави за индустриски дизајн. Бројот на вкупно поднесените пријави за индустриски дизајн во 2020 година, е намален за 3%. Во рамките на вкупниот број поднесени пријави за индустриски дизајн до Државниот завод, домашните во 2020 година, бележат намалување од 38%. Од вкупниот број поднесени пријави, (21+5=26) се поднесени во Заводот, а преку Хашкиот договор за меѓународно регистрирање на индустриски дизајни 880, од кои 249 се нови, а 631 се однесуваат на индустриски дизајни за кои е продолжено важењето за територијата на Република Северна Македонија.

Карактеристично за дизајните е тоа што со една пријава за признавање на правото на индустриски дизајн, може да се бара заштита на повеќе дизајни на производи (повеќекратна пријава), притоа сите дизајни од пријавата мора да се наменети да се применуваат на производи класифицирани во

иста класа според Меѓународната класификација (Локарнска класификација). Според тоа, од поднесените 21 пријави во Заводот, повеќето се повеќекратни, со вкупно 53 индустриски дизајни.

Пријави на индустриски дизајн поднесени во ДЗИС

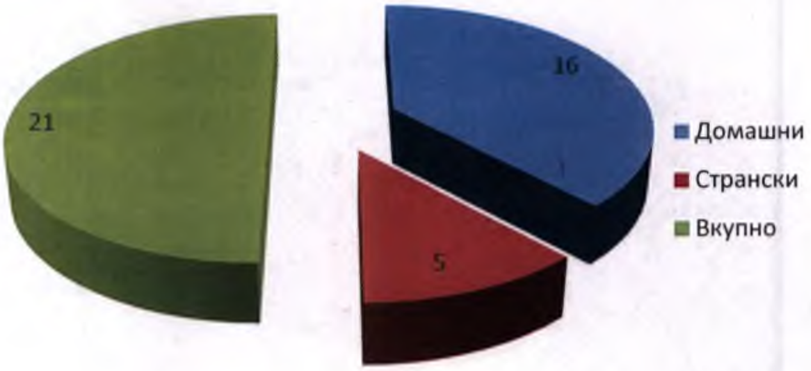

Година	Домашни	Странски
2020	16	5

Бројот на поднесените пријави за индустриски дизајн во 2020 година, поднесени во Заводот изнесува 21 и е намален за 38%. Намалувањето на бројот на пријави за индустриски дизајн во 2020 година, е забележан кај домашните пријави, додека кај странските пријави се бележи зголемување.

Признаени индустриски дизајни во 2020 година

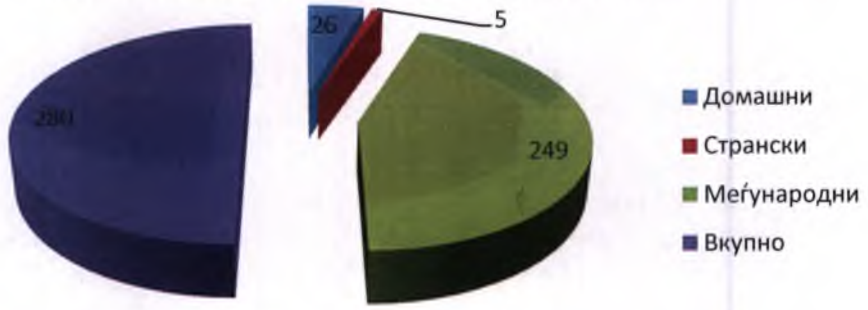

Година	Домашни	Странски	Меѓународни	Вкупно
2020	26	5	249	280

Во 2020 година, во Заводот донесени се 31 решенија за признавање на право од индустриски дизајн со вкупен број од 78 индустриски дизајни, 249 странски меѓународно признаени за територијата на Република Северна Македонија, со вкупен број од 512 индустриски дизајни и 631 продолжување на важење на индустрискиот дизајн, со вкупен број од 1927 индустриски дизајни

Инаку, овде требе да се напомене дека во вкупниот број меѓународно поднесени и продолжени пријави по Хашки договор, се евидентирани со една или како повеќекратни пријави за индустриски дизајни и изнесува 2439 индустриски дизајни.

Признаени индустриски дизајни по извори вкупно во 2020

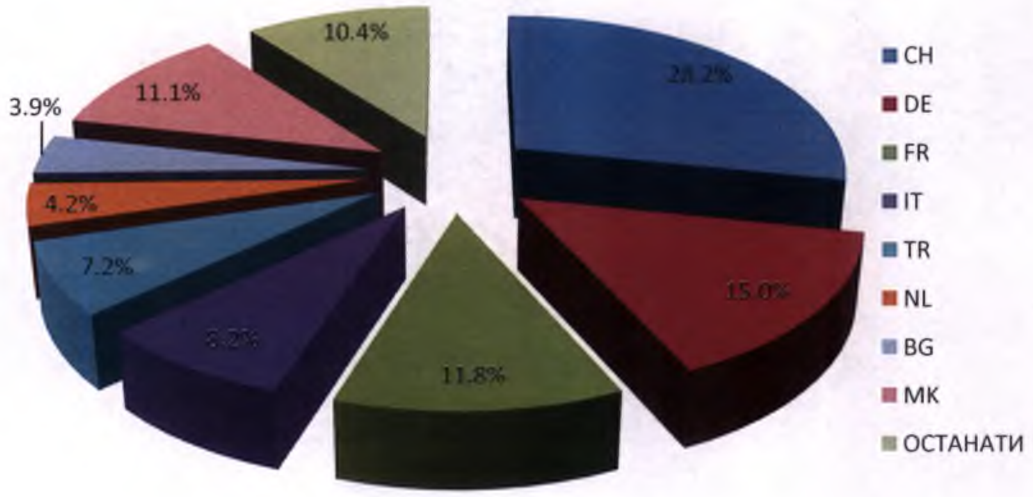

Земји	Пријави	%
CH	79	28,2
DE	42	15,0
FR	33	11,8
IT	23	8,2
TR	20	7,2
NL	12	4,2
BG	11	3,9
MK	31	11,1
Останати	29	10,4

Гледано по извори од вкупниот број индустриски дизајни кои важат за територијата на Република Северна Македонија, најголемо учество во 2020 година има Швајцарија со 79 регистрирани индустриски дизајни или процентуално 28,2%. Потоа следуваат: Германија со 42 или процентуално 15,0%, Франција со 33 регистрирани индустриски дизајни или 11,8%, Италија со 23 или процентуално од 8,2% , Холандија со 20 или процентуално 7,2%, Турција со 12 регистрирани дизајни или процентуално од 4,2%, Бугарија со 11 или процентуално од 3,9%, Македонија со 31 или процентуално од 11,1% и останато со вкупно 29 или 10,4%.

Пријави на индустриски дизајн по Хашки договор според Меѓународната класификација за индустриски дизајн (Локарнска класификација)

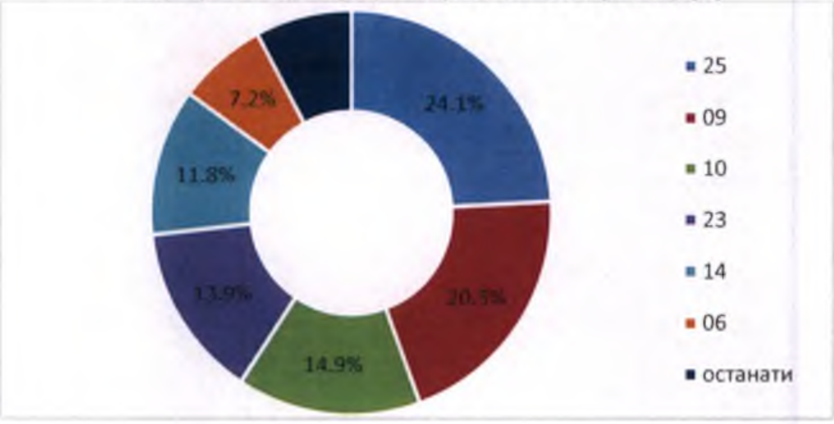

Класа	%
25	24,1
9	20,3
10	14,9
23	13,9
14	11,8
6	7,2
Останати	7,8

Од приложениот графикон се забележува дека во Државниот завод за индустриска сопственост на Република Северна Македонија, во 2020 година, со учество од 24,1% структурно најзастапени се признаените индустриски дизајни од класата 25, следи класата 09 со учество од 20,3%, класата 10 со учество од 14,9%, класата 23 со учество од 13,9%, класата 14 со учество од 11,8% и **класата 06** со учество од 7,2%. Останатите класи се со учество од 7,8%. **Класата 25 се** однесува на градби и елементи за градежништво, **класата 9** на амбалажа и контејнери за транспрт, **класата 10** се однесува на саати, часовници и други мерни инструменти, **класата 23** се однесува на опрема за дистрибуција на течности, санитарна инсталација, инсталација за греење, инсталација за клима уреди, цврсти горива, **класата 14** се однесува на опрема за електронски записи, комуникација или обработка на информациии, а **класата 06** се однесува на намештај.

Останати статистички информации за индустриски дизајни

Во текот на 2020 година, Државниот завод за индустриска сопственост извршил и други активности од доменот на индустриските дизајни, односно донесени се 12 решенија за продолжување на индустрискиот дизајн, 5 решенија за отфрлање на пријавата, 2 решенија за одбивање, донесени се 5 решенија кои се однесуваат на промени во регистрите за индустриски дизајн, направени се 32 исправи за индустриски дизајн, 21 известување за утврдување на датум на поднесување на пријавата, 22 известувања за плаќање трошоци за објава во гласник и 34 известување за плаќање такси за решенија за признавања на индустриски дизајн . Понатаму извршени се 4 пребарувања во базите на податоци по барање на странките.

II. МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

Соработка со Светската организација за интелектуална сопственост (СОИС)

Вработени од Заводот учествуваа на Генералното собрание на WIPO, постојаните комитети и работни групи што редовно се одржуваат под покровителство на Светската организација за интелектуална сопственост, секако во нови услови онлајн присуство заради пандемијата КОВИД 19.

Соработка со Европската патентна организација (ЕПО)

Во текот на 2020 година, Државниот завод за индустриска сопственост земаше активна улога во работата на ЕПО. Активно земаше улога во Административниот совет (тело кое го креира и ја следи политиката на ЕПО). Од четири редовни состаноци годишно, активно учествуваше во Комитетот за буџет и финансии, во ТОСК и Комитетот за патентно право. Сите состаноци беа одржани во елетронска форма.

Вработени во ДЗИС учествуваа на повеќе вебинари, работилници организирани од страна на ЕПО како што се: Новост и инвентивен придонес во пријавите за патенти, Пребарување и испитување на европски патентни пријави исто во електронска форма.

И во текот на 2020 година, Државниот завод за индустриска сопственост во соработка со ЕПО учествуваше на следниве проекти: Квалитет во изворот,Espacenet new, Конвергенција на праксите како и Frontal port access. Активно се работеше со нивните експерти со цел да се подобри квалитетот на податоците кои се разменуваат со ЕПО.

Соработка со Заводот за интелектуална сопственост на Европската Унија (EUIPO)

Согласно Меморандумот за билатерална соработка помеѓу Заводот за интелектуална сопственост на Европската Унија (ЕУИПО) и Државниот завод за индустриска сопственост на Република Македонија, заведен под бр. 08-2127/1 од 14.10.2015 година, во мај 2019 година, од Државниот завод за индустриска сопственост на Република Северна Македонија упатен е административен државен службеник како национален експерт во Заводот за интелектуална сопственост на Европската Унија (EUIPO) со седиште во Аликанте, Шпанија, на оспособување во согласност со потребите на работниот процес, проширување на соработката и размена на искуства во рамките на европскта администрација за интелектуална сопственост.

Времетраењето на наведеното оспособување на националниот експерт е за период од 2 (две) години, почнувајќи од 01.05.2019 година до 30.04.2021 година.

III. УЧЕСТВО НА КОМИТЕТИ И СОСТАНОЦИ

Претставници на Државниот завод за индустриска сопственост учествуваа во работата на телата на СОИС и ЕПО и на други работни состаноци, односно на:

- Поткомитетот за внатрешен пазар и конкуренција што се одржа на 13 февруари 2020 година, во Брисел – Белгија;

- Координативниот Комитет кој се одржа на 05-06 март 2020 година, во Женева–Швајцарија;

- онлајн Учество на 163-ти е-состанок на Административниот совет на ЕПО, на 25 март 2020 година;

- онлајн Учество на Состанок за билатерална соработка помеѓу СОИС на Република Северна Македонија и ЕПО, на 30 март 2020 година;

- онлајн Учество на Состанок за консултации за виртуелна соработка, ЕПО, на 8 април 2020 година;

- онлајн Учество на 14-ти годишен е-состанок за соработка со земјите-членки, ЕПО, на 29 април 2020 година;

- онлајн Учество на е-BFC / 124, ЕПО, кој се одржа на 27 и 28 мај 2020 година;

- онлајн Учество на е-TOSC / 87, ЕПО, кој се одржа на 4 и 5 јуни 2020 година;

- онлајн Учество на 31-та сесија на Комитетот за програма и буџет, СОИС (виртуелна платформа) 7 - 11 септември 2020 година;

- онлајн Учество на 164-ти е-состанок на Административниот совет на ЕПО кој се одржа на 13 октомври 2020 година;

- онлајн Учество на СИПО - Интернет состанок за билатерална соработка на Северна Македонија кој се одржа на 19 октомври 2020 година;

- онлајн Учество на 125-ти Комитет за буџет и финансии, ЕПО, кој се одржа на 28 октомври 2020 година;

- онлајн Учество на 88-ми ТОСК, ЕПО, кој се одржа на 5 и 6 ноември 2020 година;

- онлајн Учество на 52-от Комитет за патенти, ЕПО, кој се одржа на 10 и 11 ноември 2020 година;

- онлајн Учество на 25-ти Комитет за развој и интелектуална сопственост, СОИС, кој се одржа на 9-13 ноември 2020 година;

- онлајн Учество на 40-ти Постојан комитет за авторски права и сродни права, СОИС16-20 ноември 2020 година, кој се одржа на16-20 ноември 2020 година;

- онлајн Учество на 43-ти Постојан комитет за закон за трговски марки, индустриски дизајни и географски ознаки, СОИС, кој се одржа на 23-26 ноември 2020 година;

- онлајн Учество на 165-ти Административен совет, ЕПО, кој се одржа на 15 и 16 декември 2020 година.

IV. УЧЕСТВО НА КОНФЕРЕНЦИИ, СЕМИНАРИ, ОБУКИ

Претставници на Државниот завод за индустриска сопственост учествуваа на конференции, семинари и обуки во странство, и тоа:

- Учество на семинар на тема: "Јасност и единственост" кој се одржа во периодот од 10-14 февруари 2020 година во Белград– Република Србија;

- -Учество на Конференција "Интелактуалната сопственост во ЕУ во светот од предизвици" организирана под претседателство на Хрватска во Советот на ЕУ. Конференцијата се одржа во Загреб од 19-20 февруари 2020 година;

- -Учество во Работна група за IT WG проект , портал за единечен пристап (SAP) што се одржа во периодот од 02-03 март 2020 година во Хаг– Холандија;

- Учество на семинар на тема: "Разбирање на Азиската патентна документација" што се одржа на 03 март 2020 година, во Виена – Австрија;

- онлајн Учество на Виртуелна конференција: Интелектуална сопственост - Визија без илузија, 21 мај 2020 година;

- онлајн Учество на Дигитална конференција „Обликување утре: 3Д печатење и неговото влијание врз ИП", ЕПО и ЕУИПО на 13 - 16 јули 2020 година;

- онлајн Учество на СОИС конференција за глобален пазар на дигитални содржини, СИПО (виртуелна платформа) на 16 - 18 септември 2020 година;

- онлајн Учество на Собранија на земјите-членки на СОИС: 61-та серија состаноци, СОИС, на 21-25 септември 2020 година;

- онлајн Учество на Виртуелен заеднички состанок помеѓу канцелариите за ИП на кандидатите и потенцијалните земји-кандидати, ЕУИПО, на 23 септември 2020 година;

- онлајн Учество на Работна група за Договор за соработка со патенти (PCT) и 31-та седница на Комитетот за техничка соработка на PCT, СОИС, 5 - 8 октомври 2020 година;

- онлајн Учество на Регионална работилница Вебекс за комерцијализација на ИП: Предизвици на соработката помеѓу МСП и академските институции, СОИС во соработка со Словенечката канцеларија за интелектуална сопственост, Институтот Јожеф Стефан и Универзитетот во јубјана, на 6 октомври 2020 година;

- онлајн Учество на "24-тиот Лиасон состанок за трговски марки" и "19-тиот Лиасон состанок за индустриски дизајн" 6, 7 и 8 Октомври 2020 година;

- онлајн Учество на AIPPI (Меѓународна асоцијација за заштита на интелектуалната сопственост) Светски конгрес на Интернет, на 5 - 14 октомври 2020 година;

- онлајн Учество на Разговор на СОИС за интелектуална сопственост (ИП) и вештачка интелигенција (ВИ): Трета сесија, СОИС, на 4 ноември 2020 година;

- онлајн Учество на Работилница за посредување и арбитража преку Интернет, СОИС на 16-18 ноември 2020 година;

- онлајн Учество на 100-годишнина од ИП канцеларијата на Србија на 17 ноември 2020 година;

- онлајн Учество на Заштита на ознаките за потекло и географските индикации, семинар на Интернет, СОИС, на 8 декември 2020 година.

V. ЕВРОПСКИ ИНТЕГРАЦИИ

Националната програма за усвојување на правото на Европската унија

Државниот завод за индустриска сопственост како институција определена за раководење со работната група за Поглавјето 3.07. - Право на интелектуална сопственост и во текот на 2020 активно учествуваше во следење на спроведувањето на предвидените активности од Националната програма за усвојување на правото на Европската унија (НПАА), како сеопфатен долгорочен документ кој ја дефинира динамиката на усвојувањето на правото на ЕУ, стратегиските насоки, политиките, реформите, структурите, ресурсите и роковите што треба да се реализираат со цел Република Северна Македонија да ги исполни условите за членство во Европската унија. За таа цел Државниот завод за индустриска сопственост одржуваше месечни состаноци, подготвуваше месечни и квартални извештаи, учествуваше на седниците на Работниот комитет и на Поткомитетот на работниот комитет за европска интеграција, во координација со институциите од Поглавјето 3.7 и Секретаријатот за европски прашања.

Претставници на Државниот завод за индустриска сопственост на 13 февруари 2020 година учествуваа на Поткмитетот за внатрешен пазар и конкуренција кој се одржа во Брисел.

VI. АКТИВНОСТИ ЗА ПОДИГНУВАЊЕ НА ЈАВНАТА СВЕСТ

ИЗЛОЖБИ

Изложбата на иновации МАКИНОВА 2020 се одржа во периодот од 08-10.11.2020 година во организација на СПАТУМ на која македонските иноватори традиционално ги презентираа своите производи. Државниот завод за индустриска сопственост преку свои претставници, кои беа членови на меѓународната оценувачка комисија, додели награди за пријавен или заштитен патент, жена иноватор и за млад иноватор. "Респираторна машина", "Систем за контрола на оддалеченост и одржување на дистанца" и "Соларна лежалка" се пронајдоците кои добија награди за 2019 година. Наградите се доделуваа во знак на соработката меѓу Државниот завод за индустриска сопственост, Народна Техника и Сојузот на пронаоѓачи и автори на технички унапредувања – СПАТУМ. Прозиводите кои беа дел од саемот за пронајдоци МАКИНОВА, оваа година се презентираа онлајн, согласно мерките за заштита од КОВИД-19. Наградите се доделуваа на отворено, следејќи ги сите протоколи за превенција од ширење на вирусот.

VII. ЗАСТАПНИЦИ

Во 2020 година беа впишани 12 нови застапници во регистарот на застапници, а од регистарот беа избришани 5 застапници.

VIII. ОПШТИ РАБОТИ

ИТ ПОДДРШКА

Државниот завод за индустриска сопственост располага со сопствени бази на податоци за пријавени и заштитени права од индустриска сопственост (патенти, трговски марки, индустриски дизајн и географски називи). За нивна обработка се користи програмата IPAS - Industrial property Administration System што е платформа развиена од Светската организација за интелетуална сопственост (WIPO) која служи за управување со кориснички документи. Самиот IPAS е клиент - сервер веб платформа развиена на т.н. Java технологија, која овозможува администраторскиот и клиентскиот IPAS да комуницираат со базата на податоци која е на Oracle платформа, каде што се чуваат сите податоци .

За административното работење на Државниот завод за индустриска сопственост во одделението за прием и обработка на документите за стекнување на права од индустриска сопственост и во одделението за општа архива се користи програма на база на Lotus Notes што е апликациски

софтвер, платформа развиена од IBM и е клиент сервер платформа која се користи за следните услуги:

- електронска пошта (e-mail);
- веб-сервер, каде е хостирана веб-страницата на ДЗИС и апликација за управување со веб-страницата, и
- софтвер за архивско работење со уписниците и деловодникот.

ПРИЕМ НА ДОКУМЕНТИ

Прием и обработка на документи за стекнување на права од индустриска сопственост се извршени во програмата IPAS и е обработен следниот обем на документи за 2020 година:

- *трговски марки*:

поднесени се 1285 нови пријави за трговски марки, од кои 813 домашни и 472 странски пријави за трговски марки, 2298 нови пријави по Мадридски аранжман, 403 територијални проширувања, издадени решенија за признавање на трговски марки 1157;

- *патенти*:

поднесени се 1035 нови пријави за патенти, од кои 44 домашни пријави за патенти, 9 пријави се преку ДСП и 982 се европски патенти (патенти кои ги признал ЕПЗ) и издадени решенија 1077;

- *индустриски дизајн:*

поднесени се 21 домашни пријави за индустриски дизјан, издадени решенија 31 ;

- *други дејствија:*

извршени се приближно 87.700 дејствија коишто се однесуваат на издавање на документи за утврдување на датум на поднесени документи за признавање на правата од индустриска сопственост, прием на документи за платени такси за признаени права од индустриска сопственост, прием на документи за доставени барања за објави на права од индустриска сопственост, заверка на документи и други дејствија.

ИЗДАВАЧКА ДЕЈНОСТ

Државниот завод за индустриска сопственост согласно законската обврска секој месец во годината издава службено гласило "Гласник". Уредувањето, обработката и објавувањето на материјали од доменот на заштитата на индустриската сопственост во "Гласник" се врши во ДЗИС.

Истовремено се подготвува и издава извештај за работата на ДЗИС за секоја изминатата година.

IX. ФИНАНСИСКО РАБОТЕЊЕ

Обврските од областа на финансиско работење ги извршуваат вработените од Службата за општи и заеднички работи при Владата на Република Северна Македонија . Во текот на 2020 година извршени се сите обврски во врска со сметководственото работење на Заводот (изготвување буџет, годишни и квартални планови, прегледи на неизмирени обврски на крајот од секој изминат месец, разни видови информации на барање на одговорни лица од ДЗИС и Министерството за финансии и Генералниот секретар при Владата на Република Северна Македонија, изготвување плати, годишна пресметка, пописи на основни средства, статистички извештаи и ГДП).

1. Доставуван е квартален план за I, II, III и IV квартал во 2020 година за користење на буџетските средства.

2. Заради редовно измирување на обврските на ДЗИС, од Министрерството за финансиии - Сектор за буџет, еднаш е барано проширување на буџетски средства која што е спроведена соодветно во кварталните планови во 2020 година заради намирување на обврски према Европската патентна организација.

3. Во согласност со обврските за следење на Буџетот за 2020 година, до секој 10-ти во месецот, до Министерството за финансии - Сектор за трезорско работење се доставува извештај за неизмирени обврски за претходниот месец.

4. Во согласност со заклучоците на Владата на Република Северна Македонија во врска со спроведување на пакетот на антикризни мерки, редовно и во рок во текот на 2020 година се доставувани:

- информација за службени патувања;
- информација за намирување на обврските.

ФИНАНСИСКИ АСПЕКТИ НА РАБОТАТА ЗА 2020 ГОДИНА

ПРИХОДИ ОД РАБОТАТА НА ДЗИС ШТО СЕ УПЛАТУВААТ ВО БУЏЕТОТ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Во текот на 2020 година, на сметката на Буџетот на Република Северна Македонија, биле уплатени средства во вкупен износ од **32.232.360,00** денари, поврзани со правата на индустриска сопственост (патенти, трговски марки и индустриски дизајни), согласно Законот за административните такси („Службен весник на Република Македонија" број 17/93, 20/96, 7/98, 13/2001, 24/2003, 19/2004, 61/2004, 95/2005, 70/2006, 92/2007, 88/2008, 130/2008, 6/10, 145/10, 17/11, 84/12, 192/15 и 23/2016) и тоа:

- 722318 – администривни такси за европски патенти во износ од 15.668.150,00 денари;
- 722319 - администривни такси за патенти во износ од 5.442.500,00 денари;
- 722320 - администривни такси за трговкси марки во износ од 11.121.710,00 денари;

Горенаведените приходи се уплатени во Буџетот на Република Северна Македонија по следните основи:

- за поднесување на пријави за патент, трговски марки и индустриски дизајн;
- за стекнување и одржување на правото на патент, трговски марки и индустриски дизајн;
- за барање на промени во регистрите на пријавени и признаени права;
- за поднесување на приговори, огласување на решение за ништовно и барање за престанок на важење поради некористење;
- за поднесување на меѓународни пријави;
- за издавање потврди.

ПРИХОДИ ОД РАБОТАТА НА ДЗИС ШТО ГИ ЗАДРЖУВА ЗАВОДОТ СОГЛАСНО МЕЃУНАРОДНИТЕ ДОГОВОРИ И ТАРИФАТА НА ЗАВОДОТ

Вкупните приходи на ДЗИС во 2020 година, остварени од Светската организација за интелектуална сопственост - Женева, врз основа на спроведување на заштита на правата од индустриска сопственост согласно Мадридскиот договор и протоколот за меѓународна заштита на трговските марки и Хашкиот договор за меѓународна заштита на индустриски дизајн, приходи ид Заводот за интелектуална сопственост на Европската Унија, како и приходите од Европската патентна организација (ЕПО) - Минхен, за заштита на патентни права, изнесуваат **35.979.519,00 денари**, и тоа:

- приходи од Светската организација за интелектуална сопственост - Женева, во износ од **34.842.288,00** денари;
- приходи од Заводот за интелектуална сопственост на Европската Унија, во износ од **966,222.00** денари, и
- приходи од Европската патентна организација (ЕПО) - Минхен, во износ од **171.009,00** денари.

Вкупните приходи на *Државниот завод за индустриска сопственост* во 2020 година, остварени согласно *Тарифата на Заводот* („Службен весник на Република Македонија" број 128/09 и 42/2019), изнесуваат **7.125.231,00** денари, и истите се стекнати по следните основи:

- трошоци за објава
- пребарување во бази на податоци
- изводи и
- исправи за трговски марки, патенти и индустриски дизајн.

Во делот финансиски показатели сврзани со реализација на буџетот на ДЗИС, можеме да ги наведеме следните показатели.

11002	ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА ИНДУСТРИСКА СОПСТВЕНОСТ	Буџет 2020	Ребаланс 2020	Ребаланс на Буџет за 2020 со извршени пренамени и проширувања на средства	Реализација Буџетот за 2020 година	Реализација на Буџетот за 2020 г. во %
Програма 20	**Заштита на индустриската сопственост во тоа:**	**46,543,000.00**	**46,543,000.00**	**56,543,000.00**	**39,773,189.00**	**70.34**
Расходи						
40	**ПЛАТИ И НАДОМЕСТОЦИ**	**20,000,000.00**	**20,000,000.00**	**20,000,000.00**	**18,973,794.00**	**94.87**
401	Основни плати	14,600,000.00	14,600,000.00	14,600,000.00	13,667,184.00	93.61
402	Придонеси за социјално	5,400,000.00	5,400,000.00	5,400,000.00	5,306,610.00	98.27
42	**СТОКИ И УСЛУГИ**	**21,743,000.00**	**21,743,000.00**	**21,723,803.00**	**12,385,709.00**	**57.01**
420	Патни и дневни расходи	2,500,000.00	2,500,000.00	2,500,000.00	559,357.00	22.37
421	Комунални услуги, греење, комуникација и транспорт	3,000,000.00	3,000,000.00	3,000,000.00	1,581,886.00	52.73
423	Материјали и ситен инвентар	1,000,000.00	1,000,000.00	1,000,000.00	577,007.00	57.70
424	Поправки и тековно одржување	2,000,000.00	2,000,000.00	2,000,000.00	1,234,394.00	61.72
425	Договорни услуги	8,500,000.00	8,500,000.00	8,480,803.00	6,946,974.00	81.91
426	Други тековни расходи	2,100,000.00	2,100,000.00	2,100,000.00	857,428.00	40.83
427	Привремени вработувања	2,643,000.00	2,643,000.00	2,643,000.00	628,663.00	23.79
46	**СУБВЕНЦИИ И ТРАНСФЕРИ**	**3,000,000.00**	**3,000,000.00**	**13,019,197.00**	**8,352,765.00**	**64.16**
464	Разни трансфери	3,000,000.00	3,000,000.00	13,000,000.00	8,333,568.00	64.10
465	Исплата по извршни исправи	0.00	0.00	19,197.00	19,197.00	100.00
48	**КАПИТАЛНИ РАСХОДИ**	**1,800,000.00**	**1,800,000.00**	**1,800,000.00**	**60,921.00**	**3.38**
480	Купување на опрема и машини	300,000.00	300,000.00	300,000.00	60,921.00	20.31
485	Вложувања и нефинансиски средства	1,500,000.00	1,500,000.00	1,500,000.00	0.00	0.00

БУЏЕТ ЗА 2020 ГОДИНА (во денари)

1. Со Буџетот на Република Северна Македонија за 2020 година ("Сл. весник на РМ" бр.238/2018) определен е буџет на Државниот завод за индустриска сопственост во висина од **46.543.000,00** денари, и со извршените пренамени во буџетот на ДЗИС тој изнесуваше **56.543.000,00** денари. Во процесот на реализација на буџетот на ДЗИС за 2020 година е направена едно проширување во буџетската ставка 464 – разни трансфери со цел исплата на дел од таксите што треба да се враќаат на ЕПО согласно Европската Патентна Конвенција. При тоа искористувањето на расположивите

средства од буџетот на ДЗИС за 2020 година изнесува **39.773.189,00** денари, што во однос на буџетот со извршена пренамена изнесува **70,34%**.

2. Во делот на Расходите - средствата наменети за основни плати и придонеси за социјално осигурување, реализирани се со **94,87%**, и тоа од планираните со пренамената во буџетот на ДЗИС за 2020 година **20.000.000,00** денари за 34 вработени, реализирани се **18.973.794,00** денари за 34 вработени.

Во Државниот завод за индустриска сопственост на 1 јануари 2020 година биле вработени 34-ца државни службеници, директор и заменик директор.
На 02 ноември 2020 година согласно член 44, став (1) од Законот за вработените во Јавниот сектор („Службен Весник на Република Македонија" бр. 27/2014, 199/2014 и 26/2016 и „Службен весник на Република Северна Македонија" број 275/19 и 14/2020), на 1 вработен му престана работниот однос, со спогодба, поради трајно преземање на работно место на исто ниво во друга институција. Исто така, на 24 ноември 2020 година, согласно член 18 од Законот за пензиското и инвалидското осигурување („Службен весник на Република Македонија" бр. 98/12, 166/12, 15/13, 170/13, 43/14, 44/14, 97/14, 113/14, 160/14, 188/14, 20/15, 61/15, 97/15, 129/15, 147/15, 154/15, 173/15, 217/15, 27/16, 120/16, 132/16, 35/18, 220/18, 245/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија" бр. 180/19, 275/19, 31/20 и 267/20) на 1 вработен му престана работниот однос, по сила на закон, со навршување на 62 години старост. Согласно претходното, вкупниот број на вработени во Заводот, на 31 декември 2020 година изнесувал 32-ца државни службеници, директор и заменик директор.

3. Во делот на Расходите – средствата наменети за стоки и услуги, од планирните со пренамената во буџетот за 2020 година во висина од **21.743.000,00** денари се реализирани **57,01** % или **12.385.709,00** денари, при тоа:

3.1. Расходите за патни и дневни се реализирани со **22,37 %**, што се должи на реализација на некулку службени патувања сврзани со пристапувањето на ДЗИС во работните тела на Светската организациа за интелектуална сопственост – WIPO во Женева и Европската патентна организација – ЕПО во Минхен до пред Ковид19 Пандемијата;

3.2. За комунални услуги, греење, комуникација и транспорт се реализирани со **52,73 %** и покрај порастот на цените на овие трошоци во текот на годината;

3.3. За материјали и ситен инвентар се реализирани со **57,70 %.**

3.4. За поправки и тековно одржување се реализирани со **61,72 %.**

3..5. За договорни услуги се реализирани со **91,91 %** и тоа за: кирија, надоместоци на плати, награди за пронајдувачи доделени на манифестациите: "Патент на годината" и "Макинова" други трошоци.

3.6. Други тековни расходи се реализирани со **40,83 %** - трошоци за советувања, репрезентација и огласи во јавните средства за информирање во согласност со ЗОУП.

3.7. За привремени вработувања се реализирани со **23.79 %.**

3.8. Расходи за субвенции и трансфери се реализирани со **64.16 %** во износ од **8,352,756.00** денари, а првично планирани средства за ова ставка беа 3,000,000.00 денари, но од потреба за исплата на дел од таксите што треба да се вратат кон ЕПО согласно Европската патентна конвенција се направи проширување во износ од 10,000,000.00 денари.

3.9. За капитални расходи се реализирани со **3.38%.**